

Néhány gyakrabban előforduló lepkefaj,

tápláló növényeik szerint csoportosítva.

Mult évfolyamunkban hasonló czím alatt egy közlemény jelent meg, melynek ki-
egészítéséről, illetve befejezéséről adjuk az alábbi felsorolást.

Senecio. — Üszökér-fajok, de leginkább a *S. Jacobea*.

Sphingina: *Sesia tipuliformis* tavaszkor (a virágok ko-
esányjában). *Bombycina*: *Euchelia jacobaeae* máj.—jun. *Noctuína*:
Mamestra contigua őszkor. *Geometrina*: *Fidonia wavaria* ősztől
májusig. *Scoria dealbata* máj.—jun

Leontodon. — Oroszlánfog-félék, különösen a *L. Taraxaci*.

Bombycina: *Zygaena filipendulae* máj.—jun. — *Synthomis*
phaegea ápr.—máj. *Nemeophila russula* máj. *Arctia villica* ta-
vaszkor. *Noctuína*: *Agrotis occulta* aug.—szept. *Mamestra ad-*
vena nyáron, —*dentata* jun.—őszig. *Caradrina taraxaci* jul.—
aug. *Geometrina*: *Larentia bilienata* máj.

Genista. — Rekettye-fajok.

Rhopalocera: *Lycaena argus* máj.—jul. (a virágban).
Geometrina: *Pseudopterna cythisaria* máj.—jun. *Acidalia aver-*
nata máj.—jun. *Pellonia vibicaria* máj.—jul. *Fidonia limbaria*
jun.—szept. *Scoria dealbata* máj.—jun.

Verbascum. — Ökörfarkkóró-fajok.

Noctuína: *Gortyna flavago* ősztől májusig (a virág ko-
esányjában). *Cucullia umbricata* jul.—szept. —*verbasci* jun.

Euphorbia. — Kutyatej-fajok.

Sphingina: *Deilephila euphorbiae* jun.—szept. *Bombycina*:
Gastropacha castrensis máj.—jun. *Noctuína*: *Aeronycta euphor-*
biae jun.—szept. *Geometrina*: *Minoa euphorbiae* máj.—jun.

Umbelliferae. — Ernyősvirágúak. Különösen *Carum carvi* (kö- mény) és *Daucus* (murok).

Rhopalocera: *Papilio Machaon* jun.—szept.

Coronilla. — Koronafürt-fajok, különösen *C. varia*.

Rhopalocera: *Colias Hyale* egész évben. *Lycaena corydon*
máj.—jun. *Sphingina*: *Zygaena ephialtes* máj.—jun.

Mi belementünk a cserőkébe és hol térdig, hol meg kö-
tésig gázoltunk keresztül a sűrű sással benőtt ingoványon. Közbe
változó vadászszerenésével fűtött k aggatékraa ledurrantott vízi-
szárnyasokat. Pedig hideg volt már ilyenkor a víz, mert úgy októ-
ber dereka táján lehetett az idő. Ámde az ifjú, forró vér még akkor
gyorsabban lüktetett az erekben. A könnyelműen szárnyaló s a
vadászhat gyönyöreirelt rajongó lelkesedés tüze pedig égett, lán-
golt a szívekben, nem gondolva a veszélylyel, a meghülés vég-
zetes következményeivel. Egy jó órája, vagy már több is lehetett
a mióta elváltunk a tűznél sütkérező urambátyámtól, a számve-
vő úrtól. Volt már „lillik“ is löve, még pedig kettő. No, majd
megőrül neki az öreg úr.

— Hallgass csak, pajtás — mondta az épen mellém ér-
kező főmolnár. — Mintha kiáltást hallottam volna. Hallod? On-
nan a nádas széle felől.

És csakugyan tisztán, kivehetően hallatszott a part felől;

— Hopp, hopp! Hopp, hopp! Jertek kifelé!

— Az ám, hiszen ez a számvevő úr hangja — és gyors
lubizkolással lépdeltünk keresztül a zombikos, hepehupás me-
dorben, nagyokat esúszva, néha térdre is esve a sikamlós tő
fenekén.

— Mi baj urambátyám? — kérdeztük majdnem egyszerre.

— Vannak ám „lillik“-ek — szólott örömmel a főmolnár.

— Ördög vigye most azt a „lillik“-et, nagyobb itt a baj.

És félősen, elképedve nézett a jobbról elhúzódo magas
nádfal irányába s jelentőséggel mutatott egy keskeny, sötétes
nyílásra, mely a sűrű nádas dereka tájáról tátongott felénk.

Brassica. — Káposzta-fajok.

Rhopalocera. *Pieris brassicae*, — napi, — rapac egész év-
ben. *Noctuína*. *Mamestra brassicae* egész nyáron (belül a
torzsában).

Vitis vinifera. — Szőlő.

Sphingina: *Deilephila lineata*, — Celerio, — Elpenor egész
nyáron.

Malva. — Mályva-fajok.

Rhopalocera: *Syrictus malvarum* jun.—őszig, —*alveus*
nyáron. *Noctuína*: *Acontia luctuosa* jun.—jul. és őszkor.

Rosa. — Vadrózsa-fajok, különösen a *R. arvensis* és *R. canina* (mezei és csipkerózsa).

Sphinginae: *Macroglossa onotherae* jun.—aug. *Bombycina*:
Oeneria dispar ápr.—júniusig. *Saturnia spini* jun.—júliusig. *Noc-*
tuína: *Orthosia lithura* máj.—jun. *Geometrina*: *Selenia lunaria*
jun.—őszig, —*illustraria* ugyanakkor. *Odontoptera dentaria*
aug.—máj. *Boarmia crepuscularia* jun.—őszig.

Ononis. — Igliz-fajok.

Noctuína: *Heliothis ononis* aug.—szept. *Mamestra tineta*
ősztől májusig. *Geometrina*: *Eupithecia oblongata* jul.—aug.

Sambucus. — Bodza-fajok.

Bombycina: *Spilosoma lubricipeda* ősztől tavaszig. *Noc-*
tuína: *Mamestra leucophaea* őszig. *Geometrina*: *Urapteryx*
sambucaria ősztől tavaszig.

Vicia. — Babó-fajok.

Rhopalocera: *Lycaena* (a legtöbb faj a virágokban él,
egész esztendőben található). *Bombycina*. *Gastropacha cas-*
trensis máj.—jun.

Rhamnus. — Benge-fajok.

Rhopalocera: *Gonopteryx rhamni* máj.—jul.

Onobrychis sativa. — Kakasfej. Eszparzett.

Sphingina: *Zygaena carnicola* jun.

— Ott, ott, azon a nyílson ment el. Menjetek, üldözzé-
tek. Én nem mehetek, nézzétek, meztláb vagyok, a nádkotú
felhasogatná lábaimat. Menjetek, hátha megfoghatjátok... Talán
még nem ért ki a nádasból...

— Kit? Kit fogjunk meg? Kit üldözzünk? Miért?

— Hát nem mondtam még el?

S közelebb lépve, majdnem suttogva mondá:

— Hát a ragyás képű embert... Egy ragyás képű embert..

E pillanatban nagyot recesent valami a magas, sűrű ná-
dasban és úgy tetszett, mintha a páklyák és a nádvégek imitt-
amott megrezdülnének, épen úgy, mint mikor a nyúl vagy a
róka bujdosik benne, meg-megállva szimatol, hogy az ellenkező
oldalon elosonhasson.

— Megálljatok. Ne mozduljatok. Hátha itt van még a kö-
zelben és egy pár lövéssel leterít benneteket. Nagyon rossz
állású szemei voltak a gazembernek. Jertek, ma'd elmondóm...
Itt ültem a lobogó tűz előtt és melegeđtem. Úgy egy fél óra
mulva a hátam mögött, ott a nádas mellett, annál a nyílásnál
roppanást hallottam. Hátra tekintve, majdnem kővé merevültem.
Egy magas, óriás termetű, kopott katonaruhába öltözött ember
állott annál a fűzfánál, amelyre a tarisznyámat és a puskámat
akasztottam. Kezében puska volt. Még pedig az én puskám, az
én jó patkószög damasz puskám és mindkét kakasa felhúzva,
felém volt irányozva. Összeborzadtam.

— Jó napot, uram, — szólott az ember ráczos kiejtéssel. —
De jó puskája van az úrnak.

— Az ám — mondok, azaz hogy nyögtem.

Atriplex. — Laboda-fajok.

Noctuina: *Trachea atriplicis* jul.—okt.

Ligustrum vulgare. Syringa vulgaris. — Fagyal és orgona.

Rhopalocera: *Lycaena argiolus* apr.—máj. *Sphingina*: *Sphinx ligustri* aug.—szept. *Bombycina*: *Spilosoma urticae* őszkor. *Geometrina*: *Pericallia syringaria* jun.—őszig.

Evonymus. — Kecskerágó-fajok.

Geometrina: *Therapis evonymaria* máj.

Solanum tuberosum. Lycium barbaricum. — Burgonya és semfü-sem-fa.

Sphingina: *Acherontia atropos* nyáron, szeptemberig, *Bombycina*: *Spilosoma lubricipeda* nyáron.

Grossulariaceae. — Egres-félék.

Geometrina: *Abraxas grossulariata* tavaszkor.

Viola. — Ibolya-fajok.

Rhopalocera: Az összes *Argynnis* fajok.

Galium. — Ragadványfű-(galaj) fajok.

Sphingina. *Deilephila galii* máj.—jun., —*lineata* jul.—aug. *Macroglossa stellatarum* egész évben. *Geometrina*: *Larentia tristata* máj.

Cruciferae. — Keresztes virágúak.

Rhopalocera: *Pieris napi* egész évben, —*daplidice* jun.—julisig. *Noctuina*: *Agrotis segetum*, —*exclamationis* őszkor gyökereken.

Centaurea. — Csüsküllő-(búzavirág) fajok.

Rhopalocera: *Melitaea Phoebe* tavasztól júniusig.

Melampyrum. — Fintor-fajok.

Rhopalocera: *Melitaea Dycinna* máj., —*Athalia* tavaszkor.

Triticum. — Búza-fajok, különösen a *Tr. repens*, (taraczk).

Rhopalocera: *Arge Galathea* máj.

Convolvulus. — Hajnalka, folyondár-fajok, különösen *C. arvensis*.

Sphingina: *Sphinx convolvuli* nyáron. *Noctuina*: *Agrophila sulphurea* jul.—őszig.

Trifolium. — Lóhere-fajok.

Rhopalocera: *Leucophasia sinapis* jun.—őszig. *Lycaena argus* máj.—jul. *Sphingina*: *Zygaena minos*, —*lanicerae*, —*trifolii*, —*filipendulae*, —*epialtes* máj.—jul. *Noctuina*: *Euclidia mi*, —*gylphica* egész nyáron. *Geometrina*: *Ortholita bipunctaria* jun.

Lichnis. — Mécsvirág-fajok.

Noctuina: *Dianthoeia compta*, —*capsincola* jul.—őszig (a virág belsejében.)

Tafner Vidor.

Intézetünk kiadásában megjelent és mindenkinek ajánlható könyvek:

Kohaut Rezső, **A magyarországi madarak meghatározó könyve.** 4 korona.
Dr. Lenl Adolf, **Gyakorlati útmutatás az állatok kitévésére.** 3 korona.
Dr. Lenl Adolf, **A mikroszkóp és használata.** Gyakorlati útmutatások kezdők és műkedvelők számára. Iskolai használatra is különösen ajánlható. 4 korona.
Kohaut Rezső, **Mikroszkópi gyakorlatok.** Az előbbi munkának kiegészítő része. Különösen kezdőknek, dilettánsoknak és iskolai használatra ajánljuk. Ára 5 korona.

Bizományban levő könyvek:

Méhely Lajos, **Magyarország denevéreinek monographiája.** A M. Nemzeti Múzeum kiadása. Különösen iskolai szertáraknak, gyűjtőknek és vidéki múzeumoknak ajánlható. Ára 10 kor.
Lakatos Károly munkái, fellelmes és tanulságos olvasmányok a vadászat és ornithologia köréből. **Vadászhit,** 4 korona. **Termész. és vadászképek,** 4 korona. **Nappali orvmadaraink,** 3 korona. **A császármadár és vadászata,** 2 korona. **Vadászati és madarászati emlékeim,** 6 korona.
Frivaldszky János, **Aves Hungariae.** A M. Nemz. Múzeum kiadása. 3 kor.

Intézetünkben kaphatók egyszerűbb és nagyobb mikroszkópok, eszközök, tanszerek, gyűjtemények. — Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldünk.

Szép, csak hogy nem a legjobb biz az, mert félre hord. Hátha elhiszi, gondoltam hirtelen.

— Nem baj! Jó lesz ez nekem — volt a komoly válasz.

— De nem is az enyém — és úgy tettem, mintha könnyen fognám a dolgot és szórakozottságot szinelve, kaparász-tam a hamvadó parázsban.

— Hát azok a vadászeszímák jók-e? Úgy nézem, hogy egyforma lábunk van. Ezeknek nagyobb hasznát veszem majd én, mint az úr — és hóna alá csapta vadonat új spanyol vadászeszímáimat.

S amint bámulva ránézek, hát látom, hogy a tarisznyám meg már a nyakában is lóg.

Ugyan mikor akaszthatta oda?

— Borzasztó! Ez rablás! El kell fogni — kiáltottuk egyszerre és fegyvereink után nyultunk.

— Nem, nem engedem. Maradjatok. Ez az ember nagyon elszánt és vakmerő, nem retten ez vissza semmitől. Láttam a fellépéséből.

És a mikor ott a nyíláson eltűnt, egy pillanatra megállott, rám meresztette sötéten égő szeméit és balkezét felemelve, némán fenyegetett.

Barátim, ezt az embert nem üldözhetjük.

* * *

Egy félévvel később Torontálban rettegett híre vergődött egy katonaszökevény.

A vásárokra járó mesteremberek fegyveresen őrizték por-

tékáikat az országutakon, mert nem egyszer rabolták ki fényes nappal az egész vásáros karavánt.

Azt beszélték, akik látták, hogy ez utonálló rablók vezére egy magas, erőteljes, ragyás képű, vörös ember volt. Hangja olyan, mint az oroszlané, tekintete, mint a vérszomjas hiénáé s a magyar szót rázatosan ejti ki.

Vállán kétesövű puskát és lábán hosszúszerű vadászeszímát hord.

Fél vármegye hajdúi és esendőrlégényei hiába vadásztak reá már hónapok óta. Végre is a Ráday királyi biztos emberei nyomták meg egy kis faluvégi mészárszékekben és ott lőtték agyon abban a pillanatban, amikor az utolsó töltényét kilöve, puskáját kezében magasra emelve, merészen kirohant a rendőrökre.

Azóta nyugodt lett ismét a vidék Temesvártól a Tiszáig; mert Macsvánzki Matim, a híres rablóvezér, nem háborgatta többé a vásáros mesterembereket.

A számvető úr pedig ráismert patkószög damaszki puskájára, mely a Ráday bíróságnoz mint bűn-jel küldetett be.

Mondtam, ugy-e, hogy nagy gazembernek kell ennek a ragyás képű embernek lennie — bizonygatta olykor a számvető úr és büszke örömmel mutogatta ismerőseinek visszanyert patkószög damaszki vadászfegyverét.

Csényi Gyula.

